

Élménybeszámoló a Határtalanul! erdélyi kirándulásról

2011. október 6-tól 9-ig iskolánk 25 hetedik osztályos tanulója három pedagógusa kíséretében a Határtalanul! pályázat keretében Legendák földjén Erdélyországban látogatást tett Romániába, Erdélybe.

A szállásunk **Balánbányán, a Hargita szívében** volt. Irodalmi, történelmi és művészettörténeti emlékhelyeket látogattunk meg. Csodálatos, emlékezetes négy napot tölthettünk **Erdélyben**.

1. nap:

a) Nagyvárad

Csütörtökön reggel jókedvűen indultunk útnak reggel hat órakor. Első állomásunk Nagyváradon volt, a Körös-parti Párizsban. Szabó Gergő tanár úr, az erdélyi testvériskolánk tanára kalauzolt bennünket ebben a szép városban. Utunk során érintettük a híres **Fekete Sas palotát**, Erdély egyik legszebb szecessziós épületét. A nevét egy fekete sast ábrázoló színes ólmozott ablaküvegről kapta, amely a város szimbóluma lett. A palotában a mai napig működik bábszínház.

Az **Ady Endre Emlékmúzeumban** a XX. századi Nyugat irodalmának egyik meghatározó költőjének, Ady Endrének életútjával ismerkedhettünk meg fényképek és egy kedves muzeológus bácsi segítségével. A múzeumban láttuk Ady Endre íróasztalát és személyes tárgyait, amelyek a nagyváradi szerkesztőségben, újságíró korában vették körül. Köszönetül néhány társunk elénekelt egy megzenésített Kányádi Sándor verset Ady Endréről.

Megnéztük a Szent László katolikus templomot, a nagyváradi színházat és azt a gimnáziumot, ahol Juhász Gyula költő tanított. Gergő bácsi mesélte, hogy a színházban látta meg Juhász Gyula a nagy szerelmét, Sárvári Anna színésznőt, akihez gyönyörű verseket írt. Pihentünk és megebédeltünk a Körös partján, amelynek vizébe fűzfák hajtották ágaikat. Elköszöntünk Gergő bácsitól, és tovább utaztunk Csucsára, a **Boncza-kastélyba**.

b) Csucs

A domboldalon áll a kerti lak, az úgynevezett „fehér ház”, ahol az **I. világháború** idején **Ady Endre** is lakott. Az itt álló kastélyt a **20. század** elején Boncza Miklós, Ady apósa építtette Csinszka édesanyjának. Boncza Bertát Ady Endre becézte Csinszkának, ő lett később a felesége. **Boncza Berta** az **első világháború** és Ady halála után, már **Márffy Ödön** festőművész feleségként eladta a birtokot **Octavian Goga** író-politikusnak, így az ő kiállítását is megnézhattük.

c) Kolozsvár

Buszunk a **házsongárdi temető** mellett tudott megállni, így a kolozsvári városlátogatást ezzel kezdtük. Ebben a temetőben híres írók, költők, gondolkodók sírja is megtekinthető. Egy kedves bácsi segítségével megnéztük **Apáczai Csere János, Dsida Jenő, Brassai Sámuel, Kós Károly és Reményik Sándor** költő sírját.

A temető után elsétáltunk Kolozsvár főteréhez. Itt megcsodáltuk **Mátyás király szobrát**, majd megnéztük a **Szent Mihály templomot**. A gyönyörű gótikus katedrális lenyűgözött a méreteivel. Megfigyelhettük a gótika stílusjegyeit.

Elsétáltunk **Mátyás király szülőházához** is, amelyet sajnos belülről nem tudtunk megnézni, csak a külső homlokzatát. Egy finom fagy után ismét buszra szálltunk, és meg sem álltunk Balánbányáig, ahová hajnali fél kettőkor érkeztünk meg. Finom vacsorával vártak bennünket, majd elhelyezkedtünk a hatágyas szobákban, és három óra körül elaludtunk. Fárasztó, de emlékezetes napunk volt.

2. nap:

a) Dél előtt túráztunk a **Balánbánya** melletti Egyes-kőre. Szikrázó napsütésben kapaszkodtunk a magas hegyre. Az **Egyes-kő**, egy kiálló sziklatömb a **Hagymás-hegységben**, **Hargita megye** keleti részén. Délnyugati oldalában, 1504 m-en található az *Egyeskő menedékház*, ameddig felkapaszkodtunk. Lóránd bácsi, aki tanár a balánbányai középiskolában vezetett bennünket. Megnyugtató, hogy a kígyók ősszel már nem olyan aktívak, mint nyáron, legfeljebb medvékkel találkozhatunk. Szerencsére máshol akadt dolguk. A balánbányai nyolcadikosokkal túráztunk együtt, akiket ekkor még nem ismertünk, de az esti ismerkedési esten annál jobban összebarátkoztunk.

A túra elején nagyon meredeken vezetett az út. Többen gondolkodóba estek, hogy ne forduljanak-e vissza a buszhoz, de hősiiesen kitartottak, és milyen jól tették! Gyönyörű sötétzöld fenyvesek között vezetett az utunk, amelyet színes levelű fák tarkítottak. A kétórás kapaszkodás végén egy zöld fennsíkra érkeztünk. A fennsík alján megkóstoltuk a hegy forrásának vizét, amely Erdély egyik legtisztább forrása. Az elől nyargalókat egy kedves, derékig érő kutya fogadta, aki barátságosan végigszimatozott mindenkit. Aztán a gazdája, aki a menedékháznál lakott, megkötötte. Legjobban Jáger Attilát szerette a kutya. Fent a hegyen megröptettük a barátság galambunkat. Attila szaladgált vele a hegyoldalon, és Gabi néni könyörgött, hogy ne fusson ki a képből.

Amikor lihegve mindenki felért, kis pihenő után Kitti néni kiosztotta a zsákokat és a kesztyűket, mert lefelé jövet szemetet szedtünk, megtisztítottuk a hegyi ösvényt a szeméttől. Szerencsére nem volt nagyon sok, egy-két zsákkal gyűjtöttünk.

Alaposan elfáradtunk, így jólesett, hogy ebéd után a balánbányai barátainkkal, Hajni nénivel, a kollégium kedves igazgató-helyettesével és Lóránt bácsival busszal kirándultunk az ezeréves határhoz. A gyimesi táj varázslatos szépsége lenyűgözött bennünket. A határnál - milyen kicsi a világ - találkoztunk a debreceni Epreskerti Általános Iskola néhány tanulójával és tanárával.

Először felsétáltunk a **Rákóczi vár romjaihoz**, ahol Kitti néni rejtvényeket osztott számunkra rovásírással, amit sikeresen megfejtettünk vegyes csoportokban az erdélyi gyerekekkel. Aztán megtanultunk a csángó himnuszt is.

A határszéli vasúti pályaházban egy vasutas bácsi mesélt nekünk a helyi vasút történetéről, amely már történelemmé vált a trianoni határátrendezés miatt.

A hosszú buszos utunk során láttuk, ahogy a patakban ruhát mostak.

Este vacsora után ismerkedési esttel zártunk, amelyet két körben, az almák és szilvák csoportjában játszottunk. Annyit nevtünk a balánbányai gyerekekkel, itt barátkoztunk igazán meg egymással.

3. nap:

A harmadik napon az időjárás nem volt olyan kegyes hozzánk, mint az előző két napon: esett az eső, és hűvös volt. Reggeli után elindultunk **Gyergyószárhegyre**, és megtekintettük a **Szárhegyi-kastélyt**. Megfigyeltük a reneszánsz stílus jellemzőit az épületen, majd bementünk a kastélyba. A lovagterem megtekintése után a toronyba másztunk fel, ahonnan gyönyörű kilátás nyílt a falura és környékére.

Majd helyet foglaltunk a lovagteremben, és a balánbányai gyerekekkel együtt megoldottunk két, a témához kapcsolódó feladatlapot. A kimerítő szellemi munka után zajosan birtokba vettük az udvaron felállított játszóteret, és ott szórakoztuk ki magunkat. A kastély másik épületében képzőművészeti kiállítás volt, mai modern alkotók műveit láthattuk.

Autóbuszunk a **Békás-szoroshoz** vitt minket. Leírhatatlan szépségű tájon haladtunk keresztül magas hegyek és mély szakadékok között. Amikor a Békás-szorosnál kiszálltunk a buszból, úgy éreztük, harapni lehet a friss levegőt. Ilyen csodát nem lehet mindenhol látni. Szédítően magas sziklák között sétáltunk, alattunk patak csordogált, hullottak a sárguló levelek, és minden olyan nyugodt, békés volt. Arra gondoltunk, milyen kár, hogy Magyarországon nincsenek ilyen gyönyörű magas sziklák. Rengeteget fényképeztünk, majd ismét buszra szálltunk, és a közeli Gyilkos-tóig meg sem álltunk.

A **Gyilkos-tó** keletkezésének körülményeit és a hozzá fűződő legendát már az autóbuszban megismertük, kíváncsian vártuk hát az érdekes nevű tó megtekintését. A hegyekkel körülölelt tóból fenyőtörzsek maradványai állnak ki, hiszen a tó helyén régen egy fenyőerdő állt. Kicsit olyan kísérteties a látvány. Néhány kacska úszkált a tóban, kerülgetve a kiálló fatörzseket. Fotózkodás után megnéztük, hogyan készül a hamisítatlan erdélyi kürtőskalács, és meg is kóstoltuk. Itt kaptunk egy kis szabadidőt. Néhányan a bazársorhoz indultak, mások egy sétát tettek a tó partján, vagy játszottak a tó szélén.

Vacsora előtt termésekből, falevelekből képet készítettünk: a Gyilkos-tó keletkezéséhez fűződő legendát kellett megjelenítenünk. Vacsoránál az étteremben még egy előadás várt ránk: egy helybéli bácsi mesélt nekünk a híres **Báthory családról**.

Vacsora után a helyi iskola tanulóival közösen táncházban vettünk részt. Először három magyar népdalt mutatott be Kitti néni és négy lány a balánbányai gyerekeknek, egyet közösen el is énekeltünk. Utána erdélyi táncokat tanultunk. A lépések itt-ott nehezek és kicsit gyorsak voltak, de a hangulat remek volt. Jól elfáradtunk az ugrádozásban, majd mentünk csomagolni, hiszen ez volt az utolsó ott töltött éjszakánk.

4. nap

Hideg, esős napra ébredtünk, hirtelen a télben éreztük magunkat, pedig két nappal korábban a túra alatt még melegen sütött ránk a nap. Bepakoltuk a bőröndjeinket a buszba, és indultunk reggelizni. A hangulatunk is az időjárásnak megfelelő volt: sajnáltuk, hogy ott kell hagynunk a szép tájat, és hogy el kell búcsúznunk a balánbányai gyerekektől.

Academy of Central
European Schools

Reggeli után **Csíkszeredára** indultunk. Itt egy nagyon kedves város, de zord időjárás fogadott. A késő reneszánsz kori **Mikó-várat** akartuk megnézni, de sajnos felújítás alatt áll, így csak kívülről láthattuk az épületegyüttest.

Nagyalambfalva volt a következő állomás, a híres kortárs költő, **Kányádi Sándor szülőfaluja**. Nagy izgalommal vártuk ezt a programot, mert találkozhattunk Kányádi Sándor lánytestvérével, **Kányádi Róza néni**vel. A kis faluban barátságos emberekkel találkoztunk, akik készségesen útba igazítottak bennünket. Végre megtaláltuk a házat, ahol Róza néni már izgatottan várt bennünket. Ott volt még Róza néni egyik unokájának a felesége, egyik lányunokája, és kilenc éves dédunokája.

Ilyen fogadtatásra azért nem számítottunk. Kedvesen betessékeltek mindannyiunkat a házba, leültettek, és friss, omlós kaláccsal kínáltak. A tanár néniket kávéval is megkínálták a másik szobában, ahol a kanapén egy nagy Kányádi Sándor- fotó emlékeztetett a költőre. A kedves fogadtatás és vendéglátás után Kányádi Róza néni mesélt a gyermekkoráról, Kányádi Sándor iskolás éveiről, az édesapjáról, az életükről. Szerényen, kedvesen, nem dicsekedve, egyszerű természetességgel. Mintha semmi különleges nem lenne abban, hogy a családjukban ilyen híres költő van. Kitti néni és Magdi néni feltett néhány kérdést, azokra válaszolva a néni elmondta, hogy ő is próbálkozott írással, Kányádi Sándor biztatta is, de a férje lebeszélte róla.

Ha rosszkedvű, verseket olvas. Nagyon szereti testvére verseit, és szívesen olvas Petőfi-verseket. Magdi néni megígérte, hogy iskolánkban május 10-én, Kányádi Sándor születésnapján szavalóversenyt rendezünk a költő tiszteletére és e látogatás emlékére.

A beszélgetés végeztével egy láda almát és diót raktak elénk, és ami nem fogyott el, azt egy tasakba rakta Róza néni, és a kezünkbe nyomta, hogy hozzuk magunkkal. Ebből fogunk egy kis kóstolót adni a beszámoló végén. Mi is vittünk ajándékot: egy szép tűzzománc képet, ami itt készült az iskola tűzzománc műhelyében, valamint két megzenésített Kányádi-verset adott elő néhány lány, amit Róza néni meghatódva hallgatott végig.

Búcsúztunk kedves vendéglátónktól és Galambfalvától, és Segesvár felé vettük az irányt. E találkozás hangulata és élménye azonban még mindig itt van a lelkünkben, és arról beszélgettünk, miért nem ilyen kedvesek az emberek itthon, Magyarországon.

Segesvár egy újabb, másfajta élményt nyújtott. Először a Petőfi életét bemutató múzeumot tekintettük meg. Az utolsó teremben egy maketten óráról órára nyomon követhettük annak a napnak az eseményeit, amelyen Petőfi elesett a segesvári ütközetben. Láthattuk az útvonalat, amelyen menekült, a helyet, ahol utoljára látták, láthattuk az ellenfél útvonalát és Bem seregének menekülési útvonalát is. Megérintett bennünket, hogy ott állunk, ahol valaha nagy csata dült, és ahol egy híres költő vesztette életét.

A segesvári csata emlékművénél egy kis nemzeti színű szalagot helyeztünk el, és közösen elszavaltuk a Nemzeti dalt.

Az élménydús nap hátralévő részében már csak utaztunk hazafelé. A buszon énekeltünk, megnéztünk egy filmet, majd valamivel 11 óra után megérkeztünk Debrecenbe.

Karácsony Sándor Általános Iskola

H-4034. Debrecen, Komáromi Csipkés György tér 9.

Tel.: (52) 412-544; Fax: (52) 536-691; www.karacsony-deb.sulinet.hu E-mail: ksai@freemail.hu